

ടൂറിസം വ്യവസായം ശക്തിപ്പെടുത്തുവാൻ പദ്ധതി

14(*103) ശ്രീ. ഡി. കെ. മുരളി:

ശ്രീ. എ. സി. മൊയ്തീൻ:

ശ്രീ. പി. നന്ദകുമാർ:

ശ്രീമതി യു. പ്രതിഭ: താഴെ കാണുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് പൊതുമരാമത്തും വിനോദസഞ്ചാരവും വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്) സദയം മറുപടി നൽകുമോ:

(എ) പ്രതികൂലമായ സാഹചര്യങ്ങളെ അതിജീവിച്ചുകൊണ്ട് വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയിൽ മുൻസർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് കൈവരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞ നേട്ടങ്ങൾ വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ടോ; വിശദമാക്കുമോ;

(ബി) വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയിൽ കൂടുതൽ തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുകയും വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനോടൊപ്പം സാംസ്കാരിക വിനിമയംവഴി ലോകശ്രദ്ധ നേടാനും കേരളത്തിന്റെ യശസ്സ് വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും മേല്പറഞ്ഞ കാലയളവിൽ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ?

(എ & ബി) ഉണ്ട്. വിനോദസഞ്ചാര വികസനത്തിന് പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങളും നിപ, കൊറോണ തുടങ്ങിയ പകർച്ചവ്യാധികളും സൃഷ്ടിച്ച പ്രതിബന്ധം മറികടക്കാൻ വകുപ്പിന്റെ കാര്യക്ഷമമായ ഇടപെടലുകൊണ്ട് സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. അന്താരാഷ്ട്രതലത്തിലും ദേശീയതലത്തിലും ടൂറിസം വകുപ്പ് മാർക്കറ്റിംഗ് ക്യാമ്പയിനുകളിലൂടെയും ട്രേഡ് മിറ്റുകളിലൂടെയും ട്രേഡ് ഫെയറുകളിലൂടെയും നടത്തിയ ഇടപെടലുകൾ കേരള ടൂറിസത്തിന്റെ ബ്രാൻഡ് വാല്യൂ ഉയർത്തുന്നതിനും തൊഴിലവസരങ്ങളും വരുമാനവും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2019-ൽ കേരളത്തിലെത്തിയ ടൂറിസ്റ്റുകളുടെ എണ്ണത്തിലുള്ള വർദ്ധനവും നവമാധ്യമങ്ങളിൽ കേരള ടൂറിസത്തെ പിന്തുടരുകയും സെർച്ച് ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നവരുടെ എണ്ണത്തിലുള്ള വർദ്ധനവും കേരള ടൂറിസത്തിന് ലഭിച്ച ദേശീയ-അന്താരാഷ്ട്ര അവാർഡുകളും ഇതിനുള്ള തെളിവുകളാണ്. ചാമ്പ്യൻസ് ബോട്ട് ലീഗ്, നിശാഗന്ധി ഉത്സവം തുടങ്ങിയ വിവിധ സാംസ്കാരിക പരിപാടികളിലൂടെ ലോകശ്രദ്ധ നേടുന്നതിനും കേരള ടൂറിസത്തിന് സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

(സി) പ്രസ്തുത മേഖലയിലെ വൈവിധ്യമാർന്ന ഉത്പന്നങ്ങൾ, ലോകപ്രശസ്ത ബ്രാൻഡുകൾ, പ്രാദേശിക സംരംഭങ്ങളുടെ സാന്നിധ്യം എന്നിവ ഉറപ്പിക്കുകവഴി വികസനത്തിന്റെ വിവിധ മേഖലകളുമായി യോജിച്ചുകൊണ്ട് സംസ്ഥാനത്തെ ടൂറിസം വ്യവസായം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിന് ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോ; വ്യക്തമാക്കുമോ?

കേരളത്തിന്റെ വൈവിധ്യമാർന്ന കരകൗശല ഉത്പന്നങ്ങൾ ലോകത്തിന് മുൻപിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഇരിങ്ങൽ ക്രാഫ്റ്റ് വില്ലേജ്, വെള്ളാർ ക്രാഫ്റ്റ് വില്ലേജ് എന്നിവ കേരള ടൂറിസത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. കേരള ടൂറിസത്തെ ലോകത്തിന് മുൻപിൽ പ്രസിദ്ധമാക്കിയ ഉത്തരവാദിത്ത ടൂറിസം പദ്ധതിയിലൂടെ പ്രാദേശിക സംരംഭങ്ങളെയും പ്രദേശവാസികളെയും ടൂറിസത്തിന്റെ ഗുണഭോക്താക്കളാക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. മേൽപദ്ധതികളുടെ വിപുലീകരണത്തിലൂടെയും തുടർച്ചയിലൂടെയും ടൂറിസം മേഖലയെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ആവിഷ്കരിച്ചുവരുന്നു.

ടൂറിസം മേഖല നേരിടുന്ന പ്രതിസന്ധി

15(*104) ശ്രീ. എച്ച്. സലാം:

ശ്രീ. വി. ജോയി:

ശ്രീ. കെ. ജെ. മാക്സി:

ശ്രീ. എൻ. കെ. അക്ബർ: താഴെ കാണുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് പൊതുമരാമത്തും വിനോദസഞ്ചാരവും വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്) സദയം മറുപടി നൽകുമോ:

(എ) സംസ്ഥാനം നേരിട്ട മഹാപ്രളയവും ഇപ്പോഴും നേരിടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കോവിഡ് മഹാമാരിയും വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയെ എപ്രകാരമെല്ലാം പ്രതികൂലമായി ബാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ?

സംസ്ഥാനം നേരിട്ട മഹാപ്രളയവും കോവിഡ് മഹാമാരിയും വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയെ ഏറെ പ്രതികൂലമായിത്തന്നെ ബാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്തിന് ഏറെ വിദേശനാണ്യം നേടിത്തന്ന ടൂറിസം വ്യവസായം കഴിഞ്ഞ രണ്ട് വർഷത്തിലേറെയായി ഏറെ പ്രതിസന്ധികളിലൂടെയാണ് കടന്നുപോകുന്നത്. വിനോദസഞ്ചാര വിപണന രംഗത്തെ സ്ഥാപനങ്ങളെല്ലാം ഏതാണ്ട് അടഞ്ഞുകിടക്കുകയാണ്. ഹൗസ് ബോട്ട് മേഖല സഞ്ചാരികളില്ലാത്തതുമൂലം ഏറെ പ്രതിസന്ധിയിലാണ്. ഫോട്ടൽ, റസ്റ്റോറന്റ്, ഫോംസ്റ്റേകൾ, സർവ്വീസ് ഡ് വിലകൾ, ആയുർവ്വേദ കേന്ദ്രങ്ങൾ എന്നിവയും വൻനഷ്ടത്തിലേയ്ക്ക് കൂപ്പുകത്തിയിരിക്കുന്നു. ഈ മേഖലയിലെ വരുമാന നഷ്ടംമൂലം തൊഴിലാളികൾ ഏറെ ബുദ്ധിമുട്ടിലാണ്. അന്തർദേശീയ സഞ്ചാരികളുടെ വരവ് നിലച്ചതുമൂലം ടൂർ കമ്പനികളും ഏറെ നഷ്ടം സഹിക്കുന്നു. പ്രളയം സൃഷ്ടിച്ച ആഘാതത്തിൽനിന്നും 2019-20 വർഷത്തിൽ മെച്ചപ്പെട്ടവന്ന സംസ്ഥാനത്തെ ടൂറിസംരംഗം കോവിഡ് മഹാമാരിയെ തുടർന്ന് വൻ പ്രതിസന്ധിയിലായിരിക്കുന്നു. ഈ രംഗത്തെ നിക്ഷേപകരെയും തൊഴിലാളികളെയും ഏറെ ആശങ്കയിലാഴ്ത്തുന്ന രീതിയിലാണ് കോവിഡ് രണ്ടാം തരംഗം കടന്നുപോയിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്.